

Utsädeskontrollenheten

Bestämning av utsädesburna växtsjukdomar

Bestämning av utsädesburna växtsjukdomar

Evira utför sjukdomsbestämningarna i laboratoriet vid växtanalytikenhetens utsädessektion, och utsädeskontrollenheten ger vid behov betningsrekommendationer och -anvisningar utgående från resultaten (bilaga 1).

Prover och betning

Bestämningarna av utsädesburna växtsjukdomar görs alltid på ett officiellt prov av ett handelsparti

Om det antecknats i provtagningsprotokollet att man har för avsikt att sälja hela utsädespartiet betat med ett betningsmedel (bilaga 2) som har effekt mot strimsjuka och/eller sotsjukdomar, kan ifrågavarande sjukdomsbestämningar enligt lagen lämnas ogjorda. Efterföljandet av betningsbestämmelserna granskas i samband med certifieringen av utsädet.

Ekologiskt utsäde kan betas mot utsädesburna växtsjukdomar med betningspreparat som godkänts för ekologisk produktion. Inga preparat mot sotsjukdomar har godkänts för ekologisk produktion. Om det förekommer 1 % eller mera flygsot på korn i ekologiskt utsäde får detta endast marknadsföras som konventionellt utsäde, betat med ett preparat som har effekt mot flygsot på korn. Utsädeslagens kvalitetsfordringar gällande utsädesburna sjukdomar gäller även ekologiskt utsäde.

Bestämning av växtsjukdomar

Flygsot, strimsjuka och utsädesburen bladfläcksjuka på korn bestäms för samtliga kornsorter.

Havreflygsotsbestämning görs i laboratoriet för samtliga sorter av alla basutsädesklasser (B1, B2 och B3).

På hampa, solros och lin görs sjukdomsbestämning i laboratoriet för samtliga sorter och utsädesklasser.

Kvalitetsfordringarna för korn, havre, vete samt olje- och spånadväxter framgår av bilaga 1. För vete har inga obligatoriska sjukdomsbestämningar fastställts för tillfället, men stinksot på vete får inte förekomma inom utsädesproduktionen.

Bestämningen av strimsjuka på korn räcker 7–9 dygn. Analysen kan inte inledas på fredagar.

Analysen av flygsot på korn räcker minst tre dygn. Analysen kan inte inledas på torsdagar eller fredagar, eftersom den kräver på varandra följande dagar.

Sjukdomsbestämningarna på lin och hampa räcker minst 7 dygn och på solros 9 dygn.

Lagstiftning

Utsädeskontrollenheten

Bestämning av utsädesburna växtsjukdomar

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av stråsäd (16/13) och Jord- och skogsbruksministeriets förordning om handel med utsäde av olje- och spånadsväxter (111/00 och ändrade förordningar).

En myndighets verksamhet ska bygga på en befogenhet som föreskrivs i lag, och lagen ska noggrant följas i myndighetens verksamhet. Myndigheternas anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen avgörs i sista hand av en domstol.

I denna anvisning ingår såväl direkta citat ur lagstiftningen som tolkningar av hur lagstiftningen ska tillämpas. Tolkningarna som framförs i anvisningen är Eviras syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.

Ikraftträdande

Denna anvisning är i kraft fr.o.m. 1.7.2014 tillsvidare.

Bilagor

Bilaga 1. Kvalitetsfordringar på utsädespartier med avseende på växtsjukdomar.
Bilaga 2. Preparat som är godkända för betning av stråsäd i Finland samt deras effekt mot utsädesburna sjukdomar.

Hanna Kortemaa
enhetsdirektör

Ritva Vallivaara-Pasto
sektionschef

För kännedom

Utsädespackerier
Utsädesprovtagare

Kvalitetsfordring för sjukdomsbestämningarna som görs vid enheten för frökontroll

KORN

<u>Gränsvärden för flygsot på korn:</u>	<u>Utfärdade anvisningar/föreskrifter</u>
< 0.3 % förorenade frön	ingen anmärkning
0.3 - 0.9 % förorenade frön	betningsrekommendation
1.0 % eller mera förorenade frön	marknadsföring endast tillåten betat med ett medel som är effektivt mot flygsot

Strimsjuka och utsädesburen bladfläcksjuka på korn:

5 % eller mera smittade frön; betningsrekommendation ges.

HAVRE

Havreflygsotsbestämning görs i laboratoriet på samtliga sorter av alla basutsädesklasser (B1, B2 och B3).

<u>Gränsvärden för havreflygsot:</u>	<u>Utfärdade anvisningar/föreskrifter</u>
< 1000 sporer/g frön	ingen anmärkning
1000 - 5000 "	betningsrekommendation
> 5000 "	marknadsföring endast tillåten betat med ett medel som är effektivt mot sotsjuka

VETE

Stinksot får inte förekomma överhuvudtaget.

OLJE- OCH SPÅNADSVÄXTER

Högsta innehåll av frön infekterade med sjukdomar (%)

<u>Växtart</u>	<u>Gråmögel <i>Botrytis</i> spp.</u>	<u><i>Alternaria linicola</i>, <i>Ascochyta linicola</i>, <i>Colletotrichum lini</i>, <i>Fusarium</i> spp.</u>
Hampa	5	
Solros	5	
Lin	5	5*

* andelen frön infekterade med *Ascochyta linicola* får vara högst 1 %.

Preparat som är godkända för betning av stråsäd i Finland samt deras effekt (x) mot utsädesburna sjukdomar

Handelspreparat	Verksamma substanser	Innehavare av registreringen	Godkänt för användning på följande arter	Grobarh. sänkande svampar	VETE			HÄVRE	HÖSTSÄD Snömjöl
					Stink-sot	Flyg-sot	KORN Strim-sjuka		
BAYTAN I-BETNINGSPULVER (godkänt t.o.m. 31.12.2015)	Triadimenol 150 g/kg Imzasaili 25 g/kg	Bayer AS c/o Bayer Oy, Bayer CropScience	korn, vete, havre	X	X	X	X	X	
BAYTAN UNIVERSAL (godkänt t.o.m. 31.12.2015)	Triadimenol 75 g/l Imzasaili 10 g/l Fuberidazol 9 g/l	Bayer AS c/o Bayer Oy, Bayer CropScience	korn, vete, havre, höstsäd	X	X	X	X	X	X
CEDOMON	<i>Pseudomonas chlororaphis</i> MA 342	BioAgri AB	korn, havre	X			X		
CELEST FORMULA M	Fludioxonil 25 g/l	Syngenta Crop Protection AS	vete, råg, rågvete, korn, havre	X	X	X	X		X
CERALL	<i>Pseudomonas chlororaphis</i> MA 342	BioAgri AB	vete, råg, rågvete	X	X				
FUNGAZIL A 25 och FUNGAZIL E	Imzasaili 25 g/l	Berner Oy	korn, havre	X			X		
LAMARDOR FS 400	Protiokonazol 250 g/l Tebukonazol 150 g/l	Bayer AS c/o Bayer Oy, Bayer CropScience	korn, vårvete, havre	X	X	X	X	X	
MAATILAN FLUDIOKSO 2	Fludioxonil 25 g/l	Chemfield Oy	vete, råg, rågvete, korn, havre	X	X	X	X		X
MAATILAN TRIADIMENOLI TRIO 2 och MAATILAN TRIADIMENOLI TRIO 3	Triadimenol 75 g/l Imzasaili 10 g/l Fuberidazol 9 g/l	Chemfield Oy	korn, vete, havre	X	X	X	X	X	X
REDIGO FS 100	Protiokonazol 100 g/l	Bayer AS c/o Bayer Oy, Bayer CropScience	korn, vårvete	X	X	X	X		
ZARDEX G	Cyprokonazol 5 g/l Imzasaili 20 g/l	Syngenta Crop Protection AS	korn, havre	X		X	X	X	

OBS! För vissa preparat avsedda för betning finns det begränsningar i användningen under på varandra följande år, vilket bör beaktas vid valet av preparat.